

SLOBODA A SOLIDARITA

sas
Sloboda Solidarita

SLOBODA A SOLIDARITA JE STRANOU

- *hodnôt a pevných zásad*
- *čestných ľudí*
- *odborníkov*
- *bez komunistov a eštebákov*

NAŠIM VOLIČOM

V novembri 2008 som ohlásil vznik strany Sloboda a Solidarita a za túto pomerne krátku dobu sme prešli obrovský kus cesty. Krátko po ustanovujúcom kongrese v marci 2009 sme sa zúčastnili našich prvých volieb, volieb do Európskeho parlamentu, kde sme so 4,7% len tesne minuli hranicu potrebnú pre získanie mandátu. V novembri 2009 nasledovali ďalšie voľby, voľby do VÚC, kde sme získali prvý poslanecký mandát - Annu Zemanovú v Bratislave III. O niekoľko mesiacov neskôr, v júni 2010, sme absolvovali naše prvé parlamentné voľby a dosiahli sme volebný výsledok, ktorý prekvapil všetkých, vrátane nás. 12,1%.

Nečakanú eufóriu čoskoro vystriedal stres, aký sme dovtedy nezažili. Náš plán „2010 parlament, 2014 vláda“ bol zrazu bezpredmetný. Stali sme sa súčasťou pravicovej koalície, obsadili štyri ministerstvá, mali sme 22 poslancov (vrátane štyroch z iniciatívy Obyčajní ľudia) a ja som sa stal najmladším predsedom NR SR v histórii Slovenska. Toto všetko za menej ako dvadsať mesiacov. Môžem povedať, že rok 2010 bol najvzrušujúcejším rokom v mojom živote.

Sme strana odborníkov a do parlamentu a vlády so stranou SaS prišli ľudia s veľkou odbornou kapacitou. Obdobie vládnutia však aj napriek tomu nebolo ľahké. Najmä na začiatku sme urobili niekoľko chýb. K tomu sa pridalo zopár podrazov zo strany našich vtedajších koalíčných partnerov. Dnes to v podstate chápem: boli sme „new kids on the block“ a odrazu sme rušili zabehaný rytmus na pravej strane politického spektra.

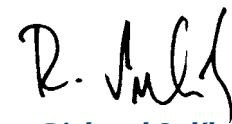
Napriek všetkým chybám, v jednom sme boli dôslední: Nekradli sme. Vždy som tvrdil, že sme stranou čestných ľudí. Tomu sme prispôbili aj proces prijímania členov do strany. Dnes, po roku a pol vo vláde, môžem s hrdosťou konštatovať, že SaS nemá ani jednu korupčnú kauzu.

Okrem toho, že sme stranou čestných ľudí, sme aj stranou ľudí, ktorí sa živia vlastnou prácou. Naše živobytie nezávisí od toho, či sme alebo nie sme v politike. Aj to bol dôvod, prečo sme si mohli dovoliť „luxus“ vlastného názoru a najmä, že sme si mohli dovoliť neotočiť o 180 stupňov v tak zásadnej veci akou je euroval. Dnes už každý vidí, že sme mali pravdu. Existovalo množstvo argumentov v prospech nášho názoru a naše presvedčenie pre nás bolo

dôležitejšie ako „stoličky“, na ktoré sme sa po voľbách dostali. Na to, že sme nezapredali svoje presvedčenie a dôveru našich voličov, spomínam s hrdosťou.

Predsedníčka vlády sa rozhodla spojiť hlasovanie o eurovale s hlasovaním o dôvere vláde aj napriek tomu, že sme takmer dva roky prezentovali silné argumenty, ktoré dokazovali, že euroval je zlým riešením. Nepodľahli sme vydieraniu, a tak kvôli neochote alebo neschopnosti našich koalíčných partnerov čeliť nesprávnemu rozhodnutiu Bruselu, došlo k pádu vlády, i keď nemuselo. Príklady z Holandska, Nemecka, ale aj zo Slovenska z roku 2005, keď v európskych otázkach (pozn. – hlasovanie o Zmluve o Ústave pre Európu) nebola koalícia pri hlasovaní jednotná, najlepšie dokazujú, že koalícia sa rozpadnúť nemusela, ak by nedošlo k spojeniu hlasovania o dôvere vláde s hlasovaním o rozšírení eurovalu. Parlamentné voľby v marci 2012 boli pre nás neúspechom. Získali sme len 5,9% a 11 mandátov v Národnej rade SR. Aj tak sme po dvadsiatich rokoch prvou parlamentnou stranou, ktorá vznikla na zelenej lúke a opakovane sa dostala do parlamentu. Prešli sme skúškou ohňom a etablujeme sa v liberálnej časti pravicového spektra. Ale najmä, naďalej môžeme s čistým svedomím povedať: Sme stranou čestných ľudí a sme stranou odborníkov.

Najbližšie tri roky sa budeme vytrvalou opozičnou prácou uchádzať o vašu priazeň, aby sme boli v roku 2016 pevnou súčasťou pravicovej vlády a smelými, no zároveň premyslenými reformami, napravili ekonomické škody, ktoré pácha strana Smer. Prosím prečítajte si v tejto súvislosti aj našu víziu na stranách 8 až 10.

Richard Sulík
predseda strany

REPUBLIKOVÁ RADA

Republiková rada je najvyšším orgánom strany medzi jednotlivými kongresmi, zasadá minimálne raz mesačne a tvorí ju okrem predsedu strany ďalších 12 členov.

Richard Sulík

predseda strany
rok narodenia: 1968
e-mail: richard@sulik.sk
zakladajúci člen SaS
vo funkcii od: 28. 3. 2009
mandát do: jar 2013

Juraj Miškov

podpredseda strany
rok narodenia: 1973
e-mail: juraj@miskov.sk
zakladajúci člen SaS
vo funkcii od: 28. 3. 2009
členom RR od: 28. 3. 2009
mandát do: jar 2016

Ľubomír Galko

podpredseda strany
rok narodenia: 1968
e-mail: lubomir.galko@gmail.com
zakladajúci člen SaS
vo funkcii od: 29. 3. 2010
členom RR od: 28. 3. 2009
mandát do: jar 2014

Jana Kiššová

generálna manažérka
rok narodenia: 1974
e-mail: jana.kissova@strana-sas.sk
zakladajúca členka SaS
vo funkcii od: 2. 3. 2009
členkou RR od: 28. 3. 2009
mandát do: jar 2014

Ľuboš Dojčan

rok narodenia: 1964
e-mail: lubos.dojcan@strana-sas.sk
člen SaS od: 4. 3. 2010
vo funkcii od: 14. 2. 2011
členom RR od: 29. 4. 2012
mandát do: jar 2016

Martin Chren

rok narodenia: 1981
e-mail: martin@martinchren.sk
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 28. 3. 2009
mandát do: jar 2013

Jozef Kollár

rok narodenia: 1961
e-mail: kollar.jozef@gmail.com
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 26. 3. 2011
mandát do: jar 2015

Daniel Krajcer

rok narodenia: 1969
e-mail: daniel.krajcer@strana-sas.sk
člen SaS od: od 27. 4. 2010
členom RR od: 26. 3. 2011
mandát do: jar 2015

Kamil Krnáč

rok narodenia: 1977
e-mail: kamil.krnac@strana-sas.sk
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 26. 3. 2011
mandát do: jar 2015

František Ksenzšigh

rok narodenia: 1960
e-mail: sas.presov@gmail.com
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 13. 3. 2010
mandát do: jar 2014

Jaroslav Suja

rok narodenia: 1976
e-mail: jaro.suja@centrum.sk
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 14. 5. 2012
mandát do: jar 2013

Jozef Mihál

rok narodenia: 1965
e-mail: jozefmihal@gmail.com
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 28. 3. 2009
mandát do: jar 2013

Marián Viskupič

rok narodenia: 1977
e-mail: maroskovisk@gmail.com
zakladajúci člen SaS
členom RR od: 29. 4. 2012
mandát do: jar 2016

DOZORNÁ A ROZHODCOVSKÁ KOMISIA

Dozorná a rozhodcovská komisia je najvyšší kontrolný orgán strany a dohliada na dodržiavanie právnych predpisov, stanov, vnútorných predpisov strany a jej hospodárenie. Okrem predsedu má ďalších 4 členov.

Jozef Boskovič

rok narodenia: 1956
e-mail: boskovic@bosscan.sk
zakladajúci člen SaS
členom DRK od: 28.3.2009
mandát do: jar 2017

Ján Faltys

predseda Dozornej a rozhodcovskej komisie
rok narodenia: 1965
e-mail: hans@faltys.sk
zakladajúci člen SaS
členom DRK od: 28.3.2009
mandát do: jar 2014

Vladimír Klimeš

rok narodenia: 1955
e-mail: klimesvlado@gmail.com
zakladajúci člen SaS
členom DRK od: 13.3.2010
mandát do: jar 2015

Ľubor Benkovič

rok narodenia: 1964
e-mail: lubor.benkovic@centrum.sk
zakladajúci člen SaS
členom DRK od: 28.3.2009
mandát do: jar 2013

Radovan Sloboda

rok narodenia: 1966
e-mail: rsloboda@rigos.sk
člen SaS od: od 18.10.2010
členom DRK od: 26.3.2011
mandát do: jar 2016

ZÁSADY A HODNOTY STRANY SAS

Súčasťou osobného úsilia jednotlivca o šťastie je sloboda. Sloboda jednotlivca je dôležitá aj pre spoločnosť. Blahobyt budujú jednotlivci a čím viac slobody, čím väčšie možnosti majú, tým väčších vecí sú schopní. História to už mnohokrát ukázala. Sloboda je jedným z najdôležitejších faktorov pri hľadaní osobného šťastia človeka a my sa chceme zasadiť o jej navrátenie do rúk jednotlivca v maximálnej možnej miere.

Zdalo by sa, že základné istoty jednotlivca sú dôležité len pre neho. No vytvárame civilizovanú spoločnosť a takáto nenechá umrieť hladom alebo nedostatkom zdravotnej starostlivosti nikoho. Záruka, že s jednotlivcom bude spoločnosť solidárna v čase jeho biedy, je jedným z najdôležitejších faktorov pri hľadaní osobného šťastia človeka, ale aj stability civilizovanej spoločnosti. Na druhej strane ale nesmie obmedziť snaženie jednotlivca.

Všetko naše úsilie, ciele a program musia obstáť v konfrontácii s našimi základnými hodnotami - čím vyššou mierou slobody a základnou mierou solidarity. Je však pár cieľov, ktoré sú obsiahnuté v našom programe, pri ktorých sa to priamočiaro nedá vidieť. Nazývame ich ciele zdravého rozumu. Na Slovensku je populizmus bežnou súčasťou predvolebného boja, dôsledkom čoho je hlásanie logických nezmyslov alebo nesplniteľných sľubov. Súčasťou problematiky zdravého rozumu je otázka, či máme právo získavať mandát na verejnú službu aj za cenu potierania zdravého rozumu. Naša odpoveď je, že nemáme.

Významné milníky strany SaS

SaS
Sloboda Solidarita

20. 12. 2008
Prvé stretnutie
zakladajúcich členov SaS

28. 2. 2009
Registrácia strany

POZÍCIA SAS

Martin Poliačik
predseda Výboru pre program

Strana SaS prišla na Slovensko s novým konceptom tvorby a prezentácie volebného programu a nastavila latku vyššie ako ktorákoľvek iná strana. Náš program „120+ nápadov pre lepší život na Slovensku“ v roku 2010 aj „Volebný program SaS pre budúce generácie“ v roku 2012 boli viacerými odbornými i profesnými organizáciami vyhlásené za najlepší a vo väčšine vyhodnotení patril medzi špičku.

V našom programe sa vyhýbame všeobecným tvrdeniam a vágnym formuláciám. Pomenúvame problémy, navrhujeme konkrétne riešenia a predstavujeme prostriedky, akými ich chceme dosiahnuť.

Každý bod programu musí zodpovedať našim hodnotám – musí zvyšovať slobodu jednotlivca, zabezpečovať základnú mieru solidarity s tými, ktorí ju potrebujú alebo riadiť sa zdravým rozumom. To platí aj o našich návrhoch k aktuálnym témam.

PROBLÉM KONCENTROVANEJ CHUDOBY V PREVAŽNE RÓMSKÝCH KOMUNITÁCH:

Sme v situácii, keď ľudia v rómskych osadách nedokážu svoje problémy vyriešiť vlastnými silami. Dospelí ľudia v nich potrebujú prácu a deti vzdelanie – len ak dokážeme priniesť také riešenia, ktorými im k tomu dopomôžeme, vieme im pomôcť vymaniť sa zo situácie, ktorú kompetentní neboli schopní riešiť posledných viac ako 20 rokov. Preto navrhujeme povinnú predškolskú dochádzku pre deti zo sociálne vylúčených spoločností, chceme vytvoriť a podporiť komunitné centrá, ktoré sa budú aktívne venovať deťom a mládeži a podporíme učiteľov a školy vytvorením miest pre asistentov takýchto detí.

V ZÁSADNÝCH OTÁZKACH

V rámci nášho programu „Práca namiesto dávok“ chceme vytvoriť štátnu agentúru, ktorá ponúkne prácu za minimálnu mzdu každému, kto sa prihlási. Sociálne dávky tak nahradíme mzdou za vykonanú prácu.

EUROVAL A VZŤAHY K EURÓPSKEJ ÚNII:

Predpokladom dobrého fungovania akéhokoľvek spoločenstva je dodržiavanie jeho vlastných pravidiel. Slovensko prijímalo spoločnú menu Euro s predpokladom, že všetky krajiny, ktoré ju už používajú, budú ručiť za svoje dlhy tak, ako to predpokladá aj Lisabonská zmluva. Bohužiaľ, na pravidlá sa v Európskej únii stále častejšie zabúda a prostredníctvom dočasného a trvalého Eurovalu Slovensko ako jedna z najchudobnejších krajín únie dáva stále viac peňazí na pomoc krajinám pred dôsledkami ich vlastných nezodpovedných rozhodnutí. Považujeme za neprípustné, aby sa z peňazí, ktoré majú ísť do slovenských nemocníc, škôl a dôchodkov našich občanov zachraňovali príjmy súkromných bánk. Náš návrh je prostý – Európska únia a jej členské štáty jednoducho musia dodržiavať vlastné pravidlá a prestať plátať dlhy ďalšími dlhmi. Len tak sa môžeme dostať zo súčasnej krízy.

ZLEPŠOVANIE PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA:

Ak majú mať ľudia prácu, je potrebné podporiť tých, ktorí pracovné miesta vytvárajú – podnikateľov. Preto sme v našom projekte „Singapur“ zhromaždili takmer 160 opatrení, ktorých realizáciou je možné výrazne uľahčiť podnikanie na Slovensku. Mnohé z nich rušia zbytočné byrokratické prekážky, uľahčujú zamestnávanie, upravujú európske normy na nutné minimum alebo umožnia ľahší prístup k potrebným informáciám vo verejnej správe. Rozvoj malého a stredného podnikania je jednou z najefektívnejších ciest k trvalému zníženiu nezamestnanosti, preto je jednou z našich najvyšších priorít.

DANE A ODVODY:

V systéme daní a odvodov presadzujeme jednoduchosť, spravodlivosť a efektívnosť. Navrhujeme preto zdaniť všetky subjekty, všetky druhy príjmov a všetky výšky príjmov jednou jedinou sadzbou a presne

jedenkrát. To znamená zrušením väčšiny výnimiek rozšíriť základ dane a znížiť sadzbu dane z príjmu na úroveň 19%. Daň z pridanej hodnoty navrhujeme zjednotiť pre všetky druhy tovarov a služieb a vrátiť sadzbu na úroveň 19%. Odvody slúžia na zabezpečenie základnej úrovne sociálnej a zdravotnej starostlivosti pre každého, preto je potrebné zvýšiť solidárnosť systému.

OSOBNÉ SLOBODY:

V boji s organizovaným zločinom treba byť tvrdý – priekupníci s drogami žijú z ľudského nešťastia a zaslúžia si trest. Ale je chybou užívateľov marihuany hádzať s nimi do jedného vreca. Ich škodlivosť pre spoločnosť je veľmi nízka a trestné stíhanie, prípadne zápis v trestnom registri im môže skomplikovať celý zvyšok života. Preto navrhujeme držbu malého množstva marihuany posudzovať len ako priestupok a trestať ho formou pokuty alebo alternatívneho trestu. Zároveň chceme rozšíriť osvetu na školách a podporiť terénnych pracovníkov, aby bolo možné preventívnymi opatreniami znižovať počty mladých ľudí experimentujúcich s drogami. Štát má v prvom rade vytvárať priestor pre šťastný a spokojný život svojich občanov, bez ohľadu na ich národnosť, rasu, náboženské vyznanie alebo sexuálnu orientáciu. Páry rovnakého pohlavia sa každodenne stretávajú s množstvom problémov – nemôžu jeden druhého zastupovať v právnych otázkach, nemajú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, nemôžu po partnerovi dediť majetok a mnohé iné.. Navrhujeme preto inštituovať registrovaných partnerstiev, vďaka ktorému tieto problémy jednou legislatívnou normou vyriešime a umožníme párom rovnakého pohlavia žiť každodenný život rovnako ako zvyšku spoločnosti.

PRIAMA DEMOKRACIA:

Občania by mali mať lepší prístup k rozhodovaniu o veciach verejných. V súčasnosti sú podmienky pre konanie referenda upravené tak, že je takmer nemožné v ňom o niečom rozhodnúť. Preto navrhujeme zníženie kvóra potrebného pre platnosť referenda a zvýšime závažnosť jeho výsledkov. Súčasťou vývoja spoločnosti je aj zvyšovanie zodpovednosti občanov za jej fungovanie.

28. 3. 2009
Ustanovujúci kongres

6. 6. 2009
Volby do
Európskeho parlamentu (4,7%)

VÍZIA SAS PRE SLOVENSKO

Poslaním SaS je zvyšovať a brániť osobné slobody, ekonomické slobody a životnú úroveň ľudí na Slovensku. Výsledkom našej snahy majú byť slobodní ľudia so slušnou životnou úrovňou v dobre spravovanej krajine.

Rozumieme tým predovšetkým vytváranie podmienok pre zvyšovanie príjmov tých, ktorí pracujú, zabezpečenie základnej miery solidarity s tými, ktorí nepracujú, zvyšovanie osobnej slobody pre všetkých a štíhly štát hospodáriaci efektívne a vyrovnané. Štát je v našom ponímaní garantom včasnej spravodlivosti. Našu víziu budeme naplňovať výlučne v súlade s našimi hodnotami – sloboda, solidarita a zdravý rozum. Táto vízia nemá byť len odpoveďou na dnešnú krízu, ale má načrtnúť vývoj, akým by sa Slovensko z nášho pohľadu malo najbližších osem rokov uberať. Dnešné roky mohli byť viac v prospech Slovenska, no nie sú stratené. Ľudia majú príležitosť pochopiť, ako sa sľubované istoty rozchádzajú s realitou že slovenskí socialisti nevedia hospodáriť a že život spravia lepším len **dôsledné a poctivé reformy**. Predpokladom pre ich úspech je práve zmena myslenia. SaS má nielen pripravené riešenia, ale aj odvahu túto pravdu ľuďom hovoriť.

VÝCHODISKÁ A OČAKÁVANÉ TRENDY

Po prvých šiestich mesiacoch vlády jednej strany SMER je zrejmých niekoľko skutočností:

- Robert Fico získal mandát na základe klamlivého sľubu, že zabezpečí ľuďom istoty a že kríza sa ľuďí nedotkne.
- Opak je však pravdou. Opatrenia, ktoré vláda Roberta Fica realizuje, idú vyslovene proti ľuďom a súčasne zhoršujú podnikateľské prostredie.
- Vláda jednej strany nie je pre Slovensko prospešná. Viazne skutočná celospoločenská diskusia o závažných problémoch, rozhodnutia prijíma malá skupinka ľudí na čele s Robertom Ficom. O to ľahšie je možné realizovať aj vyslovene škodlivé zmeny.
- Opatrenia, ktoré Robert Fico a jeho strana SMER realizujú, zhoršujú podnikateľské prostredie. Porastie nezamestnanosť, zadlženosť štátu a hospodársky rast bude nižší ako deficit.

- Sme presvedčení, že v roku 2015 bude oveľa jasnejšie vidieť na koniec slepej uličky, do ktorej vohnala Slovensko strana Smer, čo bude mať výrazný vplyv na ochotu verejnosti akceptovať náročné reformy po voľbách v roku 2016.

Slovenskú spoločnosť však budú ovplyvňovať aj dlhodobé trendy, ktoré vláda nemôže ovplyvniť, resp. vie ich ovplyvniť len minimálne:

- **Výrazne sa zmení demografia obyvateľstva.** Do roku 2020 pôjdu do dôchodku ročníky 1950 až 1958, to je 609 tisíc osôb, no do pracovného procesu vstúpia ročníky 1992 až 2000, to je len 503 tisíc osôb a tento pomer sa bude najbližších 35 rokov zhoršovať. Taktiež vyslovene nešťastná reforma 1. piliera, ktorá takmer úplne odstráni solidaritu z 1. piliera, ešte viac zvýši deficit v dôchodkovom zabezpečení.
- **Rómska populácia sa, naopak, bude rozrastať.** Celoslovenská pôrodnosť, ktorá je dnes okolo 1,2 a mala by byť najmenej 2, len preto nie je nižšia ako 1, lebo rómska časť obyvateľstva má pôrodnosť rádoovo vyššiu ako nerómska časť. Žiaľ, z dôvodu prehnanej politickej korektnosti neexistujú presné štatistiky. Takisto neexistujú štatistiky o kriminalite Rómov, no silnie pocit, že tí Rómovia, ktorí žijú v osadách fakticky nepracujú, zato stále viac a viac terorizujú svoje nerómske okolie.
- **Bude silnieť vplyv EÚ.** Bruselská mašinéria už dnes pozostáva zo 60 tisíc úradníkov a z komisie, ktorej voľba trpí nedostatkom demokracie. Miera regulácie bude silnieť a taktiež miera zásahov do fungovania jednotlivých štátov, najmä menších. Ambiciózná agenda, ktorú si EÚ dala – do roku 2020 stať sa najkonkurencieschopnejšou ekonomikou sveta – nebude naplnená z dôvodu množstva protichodných či zlých cieľov. Európa bude v porovnaní so svetom chudobnejšie pre prehnanú až škodlivú sociálnu a pracovnú ochranu, nereálnym environmentálnym cieľom a prehnanou reguláciou.
- **Kríza eura bude naďalej pokračovať** pre chýbajúcu odvahu a neochotu dodržiavať pravidlá, ktoré si EÚ sama stanovila. Krajiny, ktoré sú problémové dnes, budú problémovými i o pár rokov.

Významné mílniky strany SaS

SaS
Sloboda Solidarita

14. 11. 2009
Volby do VÚC (6,4%)

13. 3. 2010
2. kongres

DO ROKU 2020

Eurozóna musí rátať s vyššou infláciou a môže sa rozpadnúť, resp. môže dôjsť k vystúpeniu niektorých štátov. V prípade, že vystúpia silné ekonomiky a založia si vlastnú menovú úniu, môžu nastať dôvody na opätovné zavedenie Slovenskej koruny.

- **Situácia v školstve, zdravotníctve a súdnictve sa výrazne nezlepšila**, najmä pre absenciu zásadných reforiem, na ktoré chýbala politická vôľa v minulosti a chýba aj v súčasnosti. Navyše, zásadné reformy sa realizujú aj preto ťažko, lebo ich pozitívne efekty sa dostavia väčšinou neskôr ako trvá jedno volebné obdobie. Napriek tomu je nevyhnuté predkladať a realizovať riešenia, ktoré budú stav v týchto oblastiach zlepšovať, prinajmenšom zabránia ďalšiemu zhoršeniu.
- **Konkurencia ostatných európsky krajín, najmä okolitých, bude rásť**. V súťaži o zahraničných investorov budú rozhodovať komparatívne výhody: daňová záťaž, vzdelanostná úroveň obyvateľov, pracovné návyky, vymožiteľnosť práva, politická a právna stabilita. Fyzické hranice medzi štátmi v rámci EÚ budú hrať stále menšiu rolu pri pohybe investícií.

PRIORITY A RIEŠENIA STRANY SAS

Na základe vyššie uvedených východísk a očakávaných trendov si strana SaS stanovuje nasledovné priority a navrhuje tieto riešenia:

- **Zvyšovanie príjmov**. Základná úvaha je zároveň najdôležitejšia – priemerná mzda rastie vtedy, keď je dostatok voľných pracovných miest. Práve vtedy má zamestnanec možnosť zmeniť pracovné miesto za účelom vyššej mzdy. Okrem toho, vyšší počet pracovných miest, teda vyšší počet pracujúcich znamená aj vyššie celkové príjmy obyvateľstva a teda vyšší domáci dopyt. Druhá dôležitá otázka je, kto tvorí pracovné miesta? Keď ich tvorí štát, zvyšuje sa armáda úradníkov, ktorých musíme platiť z daní. Preto produktívne pracovné miesta tvoria výlučne súkromné firmy a živnostníci a neexistuje možnosť, ako ich k tomu donútiť. Z pohľadu štátu existuje len možnosť vytvárať im lepšie podmienky na zamestnávanie. Preto vláda musí **zlepšovať podnikateľské**

prostredie vrátane zjednodušenia vstupu do podnikania. SaS pripravila súhrn viac než 160 konkrétnych opatrení, ktoré sa nachádzajú v prílohe.

Okrem týchto konkrétnych opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia vnímame **liberálny zákonník práce a jednoduchý daňový systém na čele s rovnou daňou vo výške najviac 19%** ako faktor podporujúci vznik nových pracovných miest.

- **Zabezpečenie základnej miery solidarity**. Nepočúva sa to dobre, ale je to fakt. Keď je sociálna ochrana príliš vysoká a sociálne zabezpečenie príliš štedré, strácajú ľudia motiváciu tvoriť hodnoty. Štát sa preto má postarať len o to, aby mal každý zabezpečené životné minimum a základnú zdravotnú starostlivosť. O čokoľvek navyše sa musí každý postarať sám.

Ďalší významný problém našej spoločnosti je dôchodkové zabezpečenie. Pre už spomínaný demografický vývoj je nutné **spraviť prvý pilier plne solidárnym**. Začať treba tým, že sa bude postupne obmedzovať medzigeneračná solidarita na úroveň životného minima. Súbežne s tým sa musia znižovať odvody, aby si ľudia v priranej dobe mohli našetriť na slušný dôchodok napríklad v II. pilieri. Riešenia opísaných problémov predstavila SaS už dávnejšie ako „**Odvodový bonus**“ a vývoj len dokazuje, že nami navrhované riešenia sú nielen naďalej aktuálne, ale aj nevyhnutné.

- Osobitým problémom je časť rómskych komunit. Vyše 20 rokov sa o tomto probléme hovorí, vynakladajú sa nemalé prostriedky, no musíme konštatovať, že situácia sa nezlepšila, naopak zhoršila sa. SaS pripravila súhrn 30 konkrétnych opatrení, ktoré **zmiernia tento rokmi neriešený problém** a prispievajú k zlepšeniu existujúcej situácie. Zoznam opatrení sa nachádza v prílohe.
- **Zvýšenie osobnej slobody**. Sme presvedčení, že nielen slušný plat, ale aj miera osobnej slobody rozhodujú o kvalite života. Preto aj naďalej budeme presadzovať prvky zvyšujúce osobnú slobodu, ako sú napríklad registrované partnerstvá (bez možnosti adopcií detí), rozvody dohodou, predmanželské zmluvy, dekriminalizácia (nie legalizácia) marihuany a odluka cirkvi od štátu.

12. 6. 2010
Volby do Národnej rady SR
(12,14%)

18. 9. 2010
Referendum

■ Rovnako miera a správna forma podieľania sa ľudí na rozhodovaní spoločnosti ovplyvňuje kvalitu života. Preto sme pripravili súbor 10-tich konkrétnych opatrení na **zvýšenie priamej demokracie**, tieto opatrenia sa nachádzajú v prílohe

■ **Štíhly, efektívne a vyrovnané hospodáriaci štát.** Neustále treba mať na pamäti, že štátna byrokracia je ako burina – neustále sa rozrastá a počet úradníkov pribúda. Preto budeme navrhovať konkrétne opatrenia, ktoré obmedzia štátnu byrokráciu, ale aj rodinkárstvo pri obsadzovaní pozícií v štátnej správe. Tým vytvoríme podmienky pre férovejšie odmeňovanie úradníkov a zlepšenie kvality ich služieb pre občanov. Prípravíme **zoznam konkrétnych opatrení** na redukciiu štátnej správy. Mimoriadne dôležité je hospodárenie štátu bez deficitu. K tomuto záväzku sa strana SaS plne hlási a práve zoštíhlením štátu sa tomuto cieľu priblížime.

■ **Sebavedomý člen Európskej únie.** Slovenská politika je v oblasti zahraničnej politiky stále poznačená mečiarizmom, ktorý urobil zo Slovenska čiernu diery Európy. Autonómne rozhodovanie na základe vlastných analýz a národnoštátnych záujmov sa na slovenskej politickej scéne neteší veľkej obľuby. Prítom dávno sa ukázalo, že zďaleka nie všetko, čo z Bruselu prichádza, je pre Slovensko prospešné. Napríklad sme si dotačnou politikou EÚ nechali fakticky zlikvidovať poľnohospodárstvo a potravinárstvo. Tu najlepšie vidieť potrebnú generačnú obmenu politikov. Jednoducho tí politici, ktorí pred 15 rokmi postavili svoju kariéru na vstupe do EÚ, nedokážu zaujať triezvu a sebavedomú pozíciu voči EÚ. Preto bude najbližších osem rokov dôležité v Bruseli skutočne hájiť záujmy Slovenska a na tento účel plne využívať práva, ktoré Slovensko podľa platných zmlúv má. K tomu patrí **odmietnutie ďalších záchranných balíkov, docieľiť rovnaké podmienky pre poľnohospodárov a zamedzenie gold-platingu.** Okrem toho budeme mať snahu sústrediť čo najviac európskych fondov do diaľnic a s potrebným množstvom zdrojov zo štátneho rozpočtu urýchliť výstavbu základnej diaľničnej a rýchlocestnej siete.

■ Navrhované riešenia vnímame ako prioritné pre najbližších osem rokov, resp. pre volebné obdobie 2016 až 2020. To však neznamená, že všetky ostatné oblasti sú bezpredmetné, no nie je možné mať každú jednu oblasť ako prioritnú. V každom prípade vnímame uvedené zmeny ako realizovateľné a pre spoločnosť a ekonomiku prospešné:

- V školstve je nutné nastaviť financovanie len cez normatív s rovnakými podmienkami pre všetky typy zriaďovateľov. Externé a interné hodnotenie kvality finančne zvýhodní školy s najlepšimi výsledkami. Pri vysokom školstve sa nevyhne spoufincovaniu študentmi.
- V zdravotníctve je nevyhnutné definovať základný balík rozsahu zdravotnej starostlivosti, rovnaký pre všetkých. Ten bude povinná poskytovať každá zdravotná poisťovňa na našom trhu. Pluralitu systému zdravotných poisťovní je potrebné rozšíriť, nie ju zužovať, lebo hlavnou podmienkou zvyšovania kvality služieb je zdravé konkurenčné prostredie. Občania by tiež mali byť informovaní o cene zdravotnej starostlivosti, a to vo forme súčasti informovaného súhlasu pri každom jej čerpaní.
- V súdnictve je potrebné nastaviť jasné a merateľné kvalitatívne a výkonnostné parametre, zosobniť zodpovednosť za ich nedodržanie príslušnému sudcovi a posilniť nástroje vyvedenia disciplinárnej zodpovednosti. Je potrebné menšie súdy spájať a posilniť samosprávu súdnictva tak, aby o všetkých dôležitých organizačných a personálnych otázkach rozhodovali primárne samosprávne orgány, ako sú grémiá, kolégiá a pléna súdov. Prijímanie nových sudcov sa musí očistiť od rodinkárstva a lokálnych väzieb a má byť založené výhradne na splnení vysokých profesionálnych i osobnostných nárokov. Obdobný prístup si vyžaduje prokuratúra.

Významné míľniky strany SaS

15. 10. 2010
Prijatie SaS
za člena ELDR

26. 3. 2011
3. kongres
a nové sídlo strany – Liberálny dom

ČLENSTVO V STRANE SAS

Ľuboš Dojčan

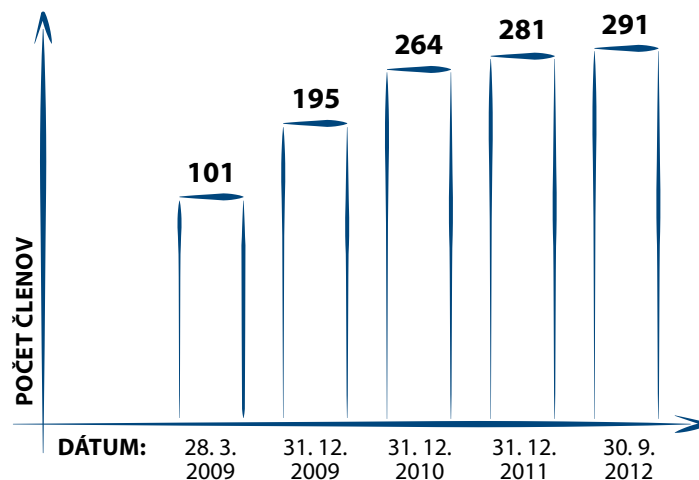
predseda Výboru pre ľudské zdroje

Členská základňa je náš najväčší a najhodnotnejší kapitál. Nie sme elitárskou stranou a neobmedzujeme počet členov, záleží nám však na kvalite a hodnotovej výbave ľudí, ktorí nás majú reprezentovať. Každý, kto má záujem vstúpiť do SaS, musí spĺňať isté kritériá, a to najmä stotožňovať sa s našimi hodnotami, mať čistý register trestov, nebyť dlžníkom štátu a v minulosti nebyť členom komunistickej strany alebo vedome spolupracovať s ŠtB.

Vek žiadateľa o členstvo, jeho pohlavie, sexuálna orientácia, vierovyznanie, minulosť rodičov či príbuzenské väzby nezohrávajú pri posudzovaní žiadosti žiadnu úlohu. Rozhodujú vedomosti, skúsenosti, povest', vôľa, hodnoty korešpondujúce s našimi a najmä dosiahnuté výsledky.

Samozrejme, nie každý, kto má o členstvo záujem, sa členom skutočne i stane. Avšak aj keď sa niekto nestane členom strany, máme záujem spolupracovať s ním a budeme vďační za každú podporu.

VÝVOJ ČLENSKEJ ZÁKLADNE

10. 3. 2012
Volby do Národnej rady SR
(5,88%)

27. 4. 2012
4. kongres

POSLANECKÝ KLUB SAS

V súčasnosti stranu SaS v parlamente reprezentuje 11 poslancov.

Juraj Droba

Martin Chren

Ľubomír Galko

Jozef Kollár

Daniel Krajcer

Jozef Mihál

Juraj Mišíkov
Predseda PK

**Lucia
Nicholsonová**

Peter Osuský

Martin Poliačik

Richard Sulík

KONTAKTY

SLOBODA A SOLIDARITA

Priemyselná 8,
821 09 Bratislava

Bankové spojenie:
12584816/5200

Číslo registrácie:
233004-2009/03592
IČO: 421 39333
DIČ: 2022858783

GENERÁLNA MANAŽÉRKA:

Jana Kiššová
jana.kissova@strana-sas.sk

www.strana-sas.sk
sas@strana-sas.sk

KONTAKTNÉ CENTRUM SAS:

Priemyselná 8, 821 09 Bratislava

Otváracie hodiny:
Po-Pi: 13:00-19:00

kontaktne.centrum@strana-sas.sk
Tel.: 0914 770 101 (počas
pracovných dní 13:00-19:00)

SEKRETARIÁT SAS:

sekretariat@strana-sas.sk

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

tlacove@strana-sas.sk

Vydala politická strana **Sloboda a Solidarita** v októbri 2012.

Rožmnožovanie, kopírovanie alebo zakomponovanie uvedených fotografií, textov prípadne ich častí v iných materiáloch je vítané, avšak prosíme o uvedenie zdroja.